

Det Afsnit, som dernæst sættes til Forhandling, var det *Undervisningsministeriet* vedrørende, nemlig:

Lovforslagets § 4 A., B. og D.

Lovforslagets § 20 samt § 26 I. A. 12. og II. B. 6.

Betænkning Nr. 59—76.

Ændringsforslag Nr. 30—43 paa Udvalgets Liste.

Ændringsforslag Nr. 68—162 udenfor Udvalgets Liste af *Willesen* og *Axel Dam* (se Tillæg B.).

Formanden: Ændringsforslagene Nr. 68—107 og 109—162 udenfor Udvalgets Liste er taget tilbage. Ønsker nogen at optage dem? (Ophold). Da det ikke er Tilfældet, er de bortfaldet.

Ordføreren (Kyed): Til Undervisningsministeriets Budget er der af den højtærede Undervisningsminister stillet 14 Ændringsforslag, der alle er tiltraadt af Udvalget. Ændringsforslagene findes under Nr. 30—43 og refererer sig til Betænkningens Nr. 59—76. Ingen af disse Ændringsforslag giver særlig Anledning til Omtale, og jeg skal derfor indskrænke mig til at anbefale ærede Medlemmer at stemme for dem.

Der har endvidere været afholdt Samraad med den højtærede Minister om Adgangen til den farmaceutiske Lærestanstalt samt om nye Regler for Tildeling af Understøttelser til Forfattere.

Willesen: Naar jeg ikke har taget Ændringsforslaget Nr. 108 i den Række Forslag, som det ærede Medlem Hr. Axel Dam og jeg har stillet, tilbage, er det, fordi det omhandler Understøttelserne til Forfattere, og da der jo længe baade indenfor dette høje Ting og ikke mindst ude i Befolkningen har været stærk Debat om, hvorvidt overhovedet Staten skulde yde Tilskud til Forfatterbevillinger, og da det er vor Opfattelse, at det ikke kan og ikke bør være nogen Statsopgave, har vi fundet det rimeligt, at netop dette Synspunkt blev fremført ved denne Lejlighed og nærmere begrundet. Thi vel ser man jo i Betænkningen, at der, som ogsaa den ærede Ordfører bemærkede, har været et Samraad om nye Regler for Tilskud til Forfattere, men jeg mener det berettiget, netop paa Baggrund af dette Samraad, paa Baggrund af Tanken om at ændre Tilskudsreglerne, at slaa til Lyd for det Princip, at Staten bør holde sig fuldstændig neutral paa dette Omraade, hvor det faktisk i høj Grad drejer sig om individuel Smag, saa-

ledes at dette Princip kan blive ført frem og blive overvejet. Det forekommer mig, at netop Forfatterbevillingerne er et enestaaende Eksempel paa, at Staten ikke med nogen Ret kan optræde som Smagsdommer; hvis der f. Eks. i denne Sal blev foretaget en hemmelig Afstemning om hver enkelt af de understøttede Forfattere, vilde man utvivlsomt faa højst interessante Resultater at se. Og man behøver sikkert ikke at frygte for Litteraturens Forfald som Følge af Understøttelsernes Ophør. Personlig skal jeg tilstaa, at jeg er tilbøjelig til at mene, at en Indskrænkning af Skribenternes Antal, dersom dette skulde blive en Følge af Understøttelsernes Bortfald, vilde være en betydelig litterær Vinding; vi fik maaske lidt mindre, men til Gengæld muligvis lidt bedre Litteratur. Og anker man over, at man paa den Maade fjerner en Kulturstøtte, synes jeg, der kunde være mere Grund til at anke over, at Staten har udstrakt sin Kulturstøtte paa dette Omraade saa vidt, ja, at den overhovedet bliver ved at yde Støtte af den Art baade i dette Tilfælde og i mange andre af lignende Karakter. Thi hele den Tankegang, der ligger bagved Villien til og Ønsket om at understøtte saa mange forskellige Forfattere, der repræsenterer, om ikke hver sin, saa dog et meget stort Antal Smagsretninger, forekommer mig at være Udslag af en forvirret Sammenblanding af Stat og Samfund, denne Sammenblanding, som ødelægger saa megen politisk Tanke og Handling. Vel kan man sige, at Kulturstøtte er en *Samfundsopgave*, men fordi en Ting er en *Samfundsopgave*, behøver den ikke at være en *Statsopgave*. Det er paa Tide, at den danske Vælgerbefolkning gennem praktiske Eksempler som det foreliggende bliver oplyst om dette principielle Forhold mellem Stat og Samfund og bliver klar over, at *Staten* har ikke de Forpligtelser paa dette Omraade, som saa mange paastaar. Thi *Samfundet* kan meget vel ad Frivillighedens Vej understøtte mange Kulturinstitutioners Udvikling og Arbejde, men *Staten* har i Grunden ingen moralsk Berettigelse til at gøre det, thi det vil i Virkeligheden sige, at *Staten* uddeler af Borgernes Midler til forskellige stridende Interessegrupper; det bliver en Række Særbeholdninger og derved en Række Overgreb, og som Protest mod disse er det, vi fastholder vort Ændringsforslag og ønsker det ført til Afstemning her i Salen.

Til denne principielle Synsmaade slutter sig i al Korthed den historiske, thi vil man pege paa, at i hele det sidste Aarhundrede har *Staten* været den store Kulturstøtte